

ODBUDOWA ZAUFANIA DO PAŃSTWA I POLITYKI

Niniejsze stanowisko zawiera katalog działań, nakierowanych na budowę państwa uczciwego i sprawnego. Są to przede wszystkim zadania dla nas, dla SDPL, ale wskazane jest, aby każda partia, a zwłaszcza partie lewicy, odniosły się w swoich programach do tych kwestii.

I. ODPARTYJNIENIE PAŃSTWA

Niskie standardy etyczne partii i ich kandydatów, dominacja interesów partykularnych partii politycznych nad dobrem wspólnym, bezprogramowość, populizm, wiarołomstwo powodują brak zaufania wyborców do państwa i do polityki. Mimo to demokracja i parlamentaryzm mogą być realizowane tylko przez partie polityczne. Są one niezastąpionym narzędziem demokracji. Stąd też patologie partii sprawiają, że ludzie odwracają się od demokracji i gotowi są akceptować szkodliwe na dłuższą metę rozwiązania autorytarne. Główną przyczyną tych patologii jest traktowanie partii przez jej członków i „sympatyków” jako trampoliny do zrealizowania własnych, materialnych i osobistych interesów. Partia daje im możliwość zawłaszczania państwa i potraktowania jego instytucji i zależnych od niego podmiotów jako łup.

I Kongres Socjaldemokracji Polskiej stwierdza, że **artykuł 60 Konstytucji RP**: obywatele polscy korzystający z pełni praw publicznych mają prawo dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach - **jest nagminnie łamany**. Zwycięskie partie coraz głębiej sięgały do etatów w służbie publicznej jako po należny im łup. **Prawo i Sprawiedliwość, Samoobrona i LPR rozbudowują ten proceder do niespotykanych rozmiarów**. Powoduje to zalew ludzi niekompetentnych, obniżających poziom i jakość funkcjonowania administracji.

Naprawa polskiej polityki musi więc zacząć się od partii politycznych, a konkretnie od wprowadzenia szeregu zasad, radykalnie ograniczających możliwości zawłaszczania państwa poprzez jego upartyjnianie. **Są to następujące zasady (dodajmy: żadna z tych zasad nie jest stosowana przez obecną władzę):**

1. RÓWNY DOSTĘP DO SŁUŻBY PUBLICZNEJ

- Zwiększenie nakładów na tworzenie służby cywilnej.
- Utworzenie służby cywilnej w samorządach.
- Obowiązkowe konkursy na wszystkie stanowiska – poza politycznymi - w administracji rządowej i samorządowej w warunkach pełnej jawności. Określenie i ograniczenie do niezbędnego minimum stanowisk politycznych, obsadzanych bez konkursu.

2. Zakaz łączenia mandatu posła lub senatora z jakąkolwiek funkcją publiczną poza ministrem-członkiem Rady Ministrów.

3. Ograniczenie liczby doradców politycznych tylko do ministrów i tylko do trzech osób.

4. Przejrzyste funkcjonowanie spółek skarbu państwa:

- obowiązkowe publikowanie danych o członkach rad nadzorczych w spółkach z udziałem skarbu państwa (wraz z informacjami o przynależności partyjnej)
- zobowiązanie spółek z udziałem skarbu państwa i przedsiębiorstw państwowych do corocznego publikowania listy podmiotów, którym spółki te przekazały darowizny.

5. Odpolitycznienie aparatu ścigania – oddzielenie funkcji ministra sprawiedliwości od funkcji prokuratora generalnego.

6. Powoływanie w skład Trybunału Konstytucyjnego oraz na funkcję Rzecznika Praw Obywatelskich jedynie wybitnych prawników (do Trybunału wyłącznie profesorów prawa), z jednoczesnym zakazem powoływania czynnych polityków.

II. WALKA Z KORUPCJĄ

Korupcja jest rakiem, toczącym gospodarke, politykę i społeczeństwo. Jej rozrastanie się i trwanie grozi zubożeniem i nadaniem jej swego rodzaju obywatelstwa. Poziom korupcji w Polsce jest na tyle wysoki, że zagrożenie takie jest realne. Korupcja powoduje, że ludzie zdolni i

przedsiębiorczy, jeśli nie chcą brać udziału w tym procederze, rezygnują z aktywności, ze szkodą dla całego społeczeństwa. Korupcja odstrasza także inwestorów zagranicznych, a tym samym zmniejsza liczbę miejsc pracy. I wreszcie – korupcja powoduje poważną wyrwę w moralności publicznej. Końcowym efektem jest brak zaufania do państwa, które sobie z tą plagą nie radzi.

Walka z korupcją nie może być jednak wykorzystywana do załatwiania porachunków politycznych. Kongres przestrzega, że ze względu na brak jakichkolwiek zabezpieczeń taki właśnie cel może realizować projektowane przez PiS Centralne Biuro Antykorupcyjne.

W koncepcji SDPL skuteczna walka z korupcją wymaga przede wszystkim jawności i przejrzystości w funkcjonowaniu osób i instytucji narażonych na korupcję. Konieczna jest także aktywna postawa społeczeństwa. Korupcji nie zwalczy się wyłącznie metodami policyjnymi i operacyjnymi, jak wyraźnie zdaje się sądzić koalicja PiS, Samoobrony i LPR.

LIKWIDOWANIE PRZYCZYŃ KORUPCJI:

Znaczącą przyczyną zjawisk korupcyjnych jest tworzenie się lokalnych sitw, do czego przyczynia się wspomniane wyżej upartyjnianie administracji. Stąd też odpartyjnienie państwa będzie miało istotny wpływ na ograniczenie zjawiska korupcji. Socjaldemokracja Polska proponuje także inne działania:

1. Ograniczenie do minimum uznaniowych decyzji urzędniczych, a tam, gdzie muszą one występować, publiczne informowanie o stosowanych kryteriach i wynikach przeprowadzanych kontroli,
2. Zmiana zasad organizacji przetargów - upowszechnienie przetargów internetowych oraz w formie jawnej aukcji.
3. Wprowadzenie obowiązkowego rejestru korzyści i oświadczenia o braku konfliktu interesów dla doradców politycznych
4. Zakaz prowadzenia działalności gospodarczej powodującej konflikt interesów przez kontrolerów i inspektorów państwowych oraz ich bliskich.
5. Utrata mandatu posła lub samorządowca za niezłożenie deklaracji majątkowej

6. Współpraca w zwalczaniu korupcji z organizacjami pozarządowymi:

- przekazanie większych środków i przejęcie niektórych zadań państwa przez organizacje pozarządowe,
- tworzenie ruchu zwalczających korupcję i kumoterstwo organizacji pozarządowych (typu watchdog)

III. DOBRE PRAWO

Dobre prawo jest ostoją państwa. Złe prawo jest lekceważone przez obywateli i urzędników i powoduje utratę zaufania do państwa, na które obywatel nie może już liczyć w potrzebie. Socjaldemokracja Polska proponuje:

1. Powołanie Rady Legislacyjnej

- Silna i kompetentna byłaby umocowana konstytucyjnie (do czasu zmiany konstytucji działałaby jako organ opiniodawczy przy Sejmie i Senacie)
- Rada uczestniczyłaby w procedurze tworzenia prawa przez Parlament obowiązkowo opiniując projekty poselskie, senackie i obywatelskie,
- Rada Legislacyjna (po umocowaniu konstytucyjnym) otrzymałaby prawo inicjatywy legislacyjnej w zakresie harmonizacji prawa

2. Opracowywanie ustaw rządowych jedynie przez Centrum Legislacyjne Rządu z odebraniem tych uprawnień ministerstwom.

3. Pełna przejrzystość w funkcjonowaniu ministerstw:

- zamieszczanie na stronie ministerstw informacji o projektach aktów prawnych z możliwością zgłaszania uwag i informacją, które z nich uwzględniono,
- informacje na stronie ministerstw o ustaleniach podejmowanych na posiedzeniach kierownictwa ministerstwa
- wprowadzenie publicznych wysłuchań. jako stałego elementu prac nad nowym prawem, z udziałem przedstawicieli wszystkich zainteresowanych stron oraz obywateli